

319

Z Á K O N

z 23. mája 2002

o obrane Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

P R V Á Č A S Ť
Z Á K L A D N É U S T A N O V E N I A

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje vzťahy na úseku obrany Slovenskej republiky (ďalej len „obrana štátu“), ustanovuje úlohy štátnym orgánom, obciam, vyšším územným celkom a povinnosti právnickým osobám, fyzickým osobám oprávneným na podnikanie a fyzickým osobám pri príprave na obranu štátu a vymedzuje zodpovednosť za porušenie týchto povinností.

§ 2

Obrana štátu

(1) Obrana štátu je súhrn opatrení, ktorými Slovenská republika zachováva mier, bezpečnosť, zvrchovanosť, územnú celistosť a nedotknuteľnosť hraníc a plní záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o spoločnej obrane proti napadnutiu a z ďalších medzinárodných zmlúv vojenskej povahy.¹⁾

(2) Obranu štátu tvorí aj súhrn opatrení Slovenskej republiky na boj s terorizmom, ktoré v tejto oblasti vykonávajú spravodajské služby,²⁾ súdy,³⁾ prokuratúra,⁴⁾ ozbrojené zbory a ozbrojené sily Slovenskej republiky⁵⁾ (ďalej len „ozbrojené sily“).

(3) Ak hrozí nebezpečenstvo napadnutia Slovenskej republiky cudzou mocou a určené sily a prostriedky Policajného zboru nepostačujú na zabezpečenie ochrany štátnej hranice,⁶⁾ obranu štátnej hranice na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky prevezmú ozbrojené sily podľa osobitného predpisu.

(4) V čase vojny alebo vojnového stavu sa na zabezpečenie riadenia obrany štátu vytvára hlavné miesto riadenia; hlavné miesto riadenia obrany štátu je určené pre predsedu vlády Slovenskej republiky, prezidenta Slovenskej republiky, podpredsedu Bezpečnostnej

rady Slovenskej republiky a členov Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky.

(5) Systém obrany štátu tvorí súhrn prvkov a opatrení štátu, ktorých prostredníctvom ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy, súdy, prokuratúra, orgány miestnej štátnej správy, obce, vyššie územné celky, iné právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a fyzické osoby vytvárajú predpoklady na zabezpečenie obrany štátu a na plnenie záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o spoločnej obrane proti napadnutiu a z ďalších medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

§ 3

Príprava na obranu štátu

(1) Príprava na obranu štátu je súhrn opatrení, ktorými ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy, súdy, prokuratúra, orgány miestnej štátnej správy, obce, vyššie územné celky, právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a fyzické osoby zabezpečujú úlohy obrany štátu; súčasťou prípravy na obranu štátu je výber, určenie a zaradenie stavieb a budov do kategórie objektov osobitnej dôležitosti alebo do kategórie ďalších dôležitých objektov pre obranu štátu, ich ochrana a obrana, plnenie úloh hospodárskej mobilizácie a mobilizačné cvičenia.

(2) Prípravou na obranu štátu je aj príprava ozbrojených síl,⁵⁾ ozbrojených zborov, civilnej ochrany, Hasičského a záchranného zboru a záchranných služieb.

(3) Ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy, súdy, prokuratúra, orgány miestnej štátnej správy, obce a vyššie územné celky v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečujú plnenie úloh súvisiacich so zachovávaním bezpečnosti a obrany štátu a preverujú prijaté opatrenia potrebné na obranu štátu najmä vykonávaním kontrol a mobilizačných cvičení; na zabezpečenie plnenia úloh súvisiacich so zachovávaním bezpečnosti a obrany štátu, pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení aj mimo času vojny a vojnového stavu si tieto orgány zriaďujú útvary krízového riadenia, ktoré v období krízových situácií plnia úlohy

¹⁾ Čl. 7 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

²⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/ 1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/ 1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve.

³⁾ Zákon č. 335/ 1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ Zákon č. 153/ 2001 Z. z. o prokuratúre.

⁵⁾ § 9 zákona č. 321/ 2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky.

⁶⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/ 1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

krízových štábov; obce a vyššie územné celky si na plnenie týchto úloh zriaďujú krízové štáby.

(4) Príprava občanov na obranu štátu je súhrn opatrení vo výchovno-vzdelávacom procese na základných školách a stredných školách zameraných najmä na brannú výchovu a brannú prípravu, zdravotnú prípravu, záujmovú činnosť, technickú činnosť a športovú činnosť.

(5) Na príprave občanov na obranu štátu sa môžu po dohode s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podieľať aj občianske združenia, charitatívne organizácie, cirkvi a náboženské spoločnosti a fyzické osoby oprávnené na podnikanie.

(6) Pripravenosť ozbrojených síl, ozbrojených zborov, civilnej ochrany, Hasičského a záchranného zboru a záchranných služieb, ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy, súdov, prokuratúry, orgánov miestnej štátnej správy, obcí, vyšších územných celkov, právnických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a fyzických osôb v mieri na plnenie úloh v čase vojny a vojnového stavu⁷⁾ sa komplexne preveruje mobilizačným cvičením.

D R U H Á Č A S Ť

RIADENIE A PLNENIE ÚLOH NA ÚSEKU OBRANY ŠTÁTU

§ 4

Národná rada
Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky na úseku obrany štátu

- rozhoduje o základných otázkach bezpečnosti a obrany štátu,
- schvaľuje základné koncepcie bezpečnosti a obrany štátu a zásadné strategické dokumenty a rozvojové programy a plány v oblasti bezpečnosti a obrany štátu, ktoré jej predloží vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“),
- vykonáva kontrolu plnenia úloh bezpečnosti a obrany štátu.

§ 5

Prezident Slovenskej republiky

Prezident Slovenskej republiky na úseku obrany štátu môže

- navrhovať štátnym orgánom a iným právnickým osobám, ktoré plnia úlohy súvisiace so zachovávaním bezpečnosti a obrany štátu, opatrenia na úseku bezpečnosti a obrany štátu,
- vyžadovať od štátnych orgánov a iných právnických osôb, ktoré plnia úlohy súvisiace so zachovávaním bezpečnosti a obrany štátu, informácie o stave obrany štátu; tieto orgány a iné právnické osoby sú

povinné žiadosti prezidenta Slovenskej republiky vyhovieť.

§ 6

Vláda Slovenskej republiky

Vláda na úseku obrany štátu

- riadi činnosť ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy a ďalších orgánov štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, orgánov miestnej štátnej správy, obcí a vyšších územných celkov pri príprave na obranu štátu,
- riadi proces obranného plánovania,
- schvaľuje koncepcie bezpečnostného systému štátu a koncepcie systému obrany štátu,
- predkladá Národnej rade Slovenskej republiky návrhy základných koncepcií bezpečnosti a obrany štátu a návrhy zásadných strategických dokumentov bezpečnosti a obrany štátu,
- rozhoduje o zásadných opatreniach prípravy na obranu štátu,
- rozhoduje o zaradení stavieb alebo budov do kategórie objektov osobitnej dôležitosti alebo do kategórie ďalších dôležitých objektov na obranu štátu a rozhoduje o spôsobe ich ochrany a obrany,
- prijíma opatrenia na predchádzanie rizikám a ohrozeniam, ktoré majú vplyv na zabezpečenie obrany štátu, ako aj opatrenia na ich zmiernenie alebo odstránenie ich následkov podľa osobitného predpisu.⁷⁾

§ 7

Ministerstvo

Ministerstvo na úseku obrany štátu

- navrhuje vláde zásadné opatrenia na prípravu na obranu štátu,
- prípravu pre vládu návrh na nariadenie mobilizácie ozbrojených síl⁸⁾ s návrhom na nariadenie
 - výkonu mimoriadnej služby príslušníkom ozbrojených síl (ďalej len „vojak“), ktorí vykonávajú povinnú vojenskú službu, prípravnú službu alebo profesionálnu službu, vojakom v zálohe, vojakom, ktorým bol výkon vojenskej služby prerušený, a odvedencom,
 - pracovnej povinnosti fyzickým osobám,
 - poskytovať vecné prostriedky,
 - poskytovať ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie,
- riadi, koordinuje a kontroluje prípravu a priebeh mobilizácie ozbrojených síl,
- podieľa sa na príprave
 - návrhov základných koncepcií bezpečnosti a obrany štátu a návrhov zásadných strategických dokumentov bezpečnosti a obrany štátu; tieto návrhy predkladá vláde,

⁷⁾ Čl. 2 a 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu.

⁸⁾ Čl. 102 ods. 1 písm. m) a čl. 119 písm. n) Ústavy Slovenskej republiky.

Čl. 2 a 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z.

§ 10 zákona č. 321/2002 Z. z.

2. návrhov koncepcií bezpečnostného systému štátu a návrhov koncepcií systému obrany štátu; tieto návrhy predkladá vláde,
- e) podieľa sa na vyhodnocovaní vojensko-politickej situácie v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky,
- f) koordinuje a kontroluje v rozsahu svojej pôsobnosti výkon štátnej správy pri príprave a zabezpečovaní obrany štátu uskutočňovaný ministerstvami, ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy a ďalšími orgánmi štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, orgánmi miestnej štátnej správy, obcami a vyššími územnými celkami; riadi, koordinuje a kontroluje výkon štátnej správy uskutočňovaný vyššími vojenskými správami podľa § 13, územnými vojenskými správami podľa § 15 a vojenskými obvodymi,⁹⁾
- g) navrhuje vláde zaradenie stavieb a budov do kategórie objektov osobitnej dôležitosti alebo do kategórie ďalších dôležitých objektov pre obranu štátu, navrhuje spôsob ich ochrany a obrany,
- h) zastupuje štát v konaní o náhradách za obmedzenie vlastníckeho práva alebo užívacieho práva, za poskytnutie vecných prostriedkov a za vykonanie pracovnej povinnosti; zastupuje štát v konaní o náhrade škody podľa tohto zákona,
- i) zabezpečuje ochranu a obranu stavieb a budov [§ 6 písm. f)], ktorých ochrana a obrana mu bola určená vládou,
- j) požaduje od ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy a ďalších orgánov štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, orgánov miestnej štátnej správy, obcí a vyšších územných celkov podkladové materiály potrebné na obranné plánovanie.

§ 8

Ďalšie ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy a ďalšie orgány štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou

Ďalšie ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy a ďalšie orgány štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou na úseku obrany štátu

- a) pripravujú a uskutočňujú opatrenia na zabezpečenie obrany štátu a kontrolujú prípravu a plnenie týchto opatrení,
- b) podieľajú sa na rozvoji systému obrany štátu,
- c) podieľajú sa na príprave podkladových materiálov potrebných na obranné plánovanie,
- d) zabezpečujú plnenie úloh pri príprave obrannej infraštruktúry podľa § 26,
- e) zabezpečujú ochranu a obranu stavieb a budov uvedených v § 6 písm. f), ktorých ochrana a obrana im bola vládou určená,
- f) zabezpečujú výrobné kapacity, skladovacie kapacity a zásoby potrebné na obranu štátu.¹⁰⁾

§ 9

Krajský úrad

Krajský úrad na úseku obrany štátu

- a) koordinuje a kontroluje v súčinnosti s vyšším územným celkom prípravu a zabezpečenie plnenia úloh potrebných na obranu štátu okresnými úradmi a obcami,
- b) prijíma opatrenia a ukladá úlohy potrebné na obranu štátu okresným úradom a v spolupráci s príslušnou vyššou vojenskou správou kontroluje plnenie týchto úloh,
- c) podieľa sa na zabezpečovaní prípravy a rozvoja obrannej infraštruktúry podľa § 26,
- d) vykonáva v druhom stupni štátnu správu na úseku obrany vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni konajú okresné úrady.

§ 10

Okresný úrad

(1) Okresný úrad na úseku obrany štátu

- a) koordinuje činnosť obcí pri plnení úloh potrebných na obranu štátu,
- b) prijíma opatrenia a ukladá úlohy potrebné na obranu štátu obciam, právnickým osobám, fyzickým osobám oprávneným na podnikanie alebo fyzickým osobám a v spolupráci s územnou vojenskou správou kontroluje plnenie týchto úloh,
- c) spolupracuje s územnou vojenskou správou pri vedení evidencie právnických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a fyzických osôb, ktorým môže byť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ uložená povinnosť poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie,
- d) spolupracuje s územnou vojenskou správou pri vedení jej evidencie, určovaní a kontrole vhodnosti a technickej spôsobilosti nehnuteľností a vecných prostriedkov potrebných v čase vojny alebo vojnového stavu,⁷⁾
- e) vedie evidenciu fyzických osôb, ktorým môže byť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ uložená pracovná povinnosť na zabezpečenie obrany štátu,
- f) ukladá pracovnú povinnosť fyzickým osobám,
- g) rozhoduje o oslobodení fyzickej osoby od pracovnej povinnosti na základe jej písomnej žiadosti alebo na základe písomnej žiadosti právnickej osoby alebo fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie, s ktorou je v pracovnoprávnom vzťahu alebo obdobnom pracovnom vzťahu, alebo v štátnozamestaneckom vzťahu,
- h) ukladá na návrh územnej vojenskej správy v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ právnickým osobám, fyzickým osobám oprávneným na podnikanie a fyzickým osobám povinnosť poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov,

⁹⁾ Zákon č. 281/1997 Z. z. o vojenských obvodoch a zákon, ktorým sa a mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 82/1994 Z. z. o štátnych hmotných rezervách v znení neskorších predpisov.

Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie,

- i) rozhoduje o povinnosti právnických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a fyzických osôb poskytnúť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ vecné prostriedky na plnenie úloh obrany štátu tak, aby nedošlo k ohrozeniu zásobovania základnými potravinami, vodou, energiami, zdravotníckym zabezpečením a k ohrozeniu základnej veterinárnej ochrany územia,¹¹⁾
- j) ukladá v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ fyzickej osobe, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, alebo v štátnozamestnaneckom vzťahu, povinnosť
1. zotrvať v tomto vzťahu, ak jej zamestnávateľ plní úlohy hospodárskej mobilizácie a fyzické osoby sú určené na plnenie týchto úloh,
 2. vykonávať aj iný ako dohodnutý druh práce alebo na inom mieste, alebo u iného zamestnávateľa,
- k) oznamuje obciam právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a fyzické osoby, ktorým môže byť v čase vojny alebo vojnového stavu³⁾ uložená povinnosť poskytnúť vecné prostriedky, povinnosť poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie, alebo pracovná povinnosť,
- l) podieľa sa na zabezpečovaní prípravy a rozvoja obrannej infraštruktúry,
- m) prejednáva v prvom stupni správne delikty a priestupky na úseku obrany.

(2) Proti rozhodnutiu okresného úradu o uložení povinnosti podľa ods. 1 písm. h) a i) nie je prípustné odvolanie.

§ 11

Obec

- (1) Obec na úseku obrany štátu
- a) vedie evidenciu právnických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a fyzických osôb, ktorým môže byť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ uložená povinnosť poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie,
- b) navrhuje územnej vojenskej správe nehnuteľnosti a vecné prostriedky vhodné a technicky spôsobilé na zabezpečenie úloh obrany štátu a vedie ich evidenciu,
- c) doručuje v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ prostredníctvom fyzických osôb vopred určených okresným úradom
1. povolávacie rozkazy na výkon mimoriadnej služby v ozbrojených silách,
 2. rozhodnutia okresného úradu právnickým osobám, fyzickým osobám oprávneným na podnikanie a fyzickým osobám o uložení povinnosti poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl,

ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie, a vecné prostriedky na plnenie úloh obrany štátu,

3. rozhodnutia okresného úradu fyzickým osobám o uložení pracovnej povinnosti,
- d) podieľa sa na zabezpečovaní prípravy a rozvoja obrannej infraštruktúry,
- e) plní ďalšie úlohy podľa pokynov okresného úradu.
- (2) Obec je pri plnení úloh obrany štátu podľa tohto zákona financovaná formou štátnych dotácií.¹²⁾

§12

Vyšší územný celok

- (1) Vyšší územný celok na úseku obrany štátu
- a) v súčinnosti s krajským úradom a obcami sa podieľa na príprave a kontrole zabezpečenia úloh obrany štátu v obvode svojej pôsobnosti,
- b) podieľa sa na riešení problémov, ktoré sa týkajú viacerých obcí v obvode vyššieho územného celku na úseku obrany štátu, a riešení problémov, ktoré môžu vzniknúť alebo vznikli v čase vojny alebo vojnového stavu,⁷⁾
- c) spolupracuje s príslušnou vyššou vojenskou správou a územnými vojenskými správami na príprave a zabezpečovaní úloh obrany štátu v obvode svojej pôsobnosti,
- d) podieľa sa na príprave občanov na obranu štátu v obvode svojej pôsobnosti podľa § 3 ods. 4.
- (2) Vyšší územný celok je pri plnení úloh obrany štátu podľa tohto zákona financovaný formou štátnych dotácií.¹²⁾

Vyššia vojenská správa

§ 13

- (1) Zriaďuje sa
- a) Vyššia vojenská správa so sídlom v Bratislave,
 - b) Vyššia vojenská správa so sídlom v Banskej Bystrici,
 - c) Vyššia vojenská správa so sídlom v Košiciach.
- (2) Vyššia vojenská správa je právnická osoba, ktorá vykonáva štátnu správu na úseku obrany štátu v rozsahu pôsobnosti ustanovenej týmto zákonom. Územným obvodom
- a) Vyššej vojenskej správy so sídlom v Bratislave je Bratislavský kraj, Nitriansky kraj a Trnavský kraj,
 - b) Vyššej vojenskej správy so sídlom v Banskej Bystrici je Banskobystrický kraj, Trenčiansky kraj a Žilinský kraj,
 - c) Vyššej vojenskej správy so sídlom v Košiciach je Košický kraj a Prešovský kraj.
- (3) Funkciu zriaďovateľa vo vzťahu k vyššej vojenskej správe plní ministerstvo.
- (4) Vyššia vojenská správa je rozpočtová organizácia. Svojimi príjmami a výdavkami je zapojená na

¹¹⁾ Zákon č. 337/1998 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení zákona č. 70/2000 Z. z.

¹²⁾ Čl. 11 ods. 6 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z.

štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva.

(5) Vyššiu vojenskú správu riadi riaditeľ, ktorý je jej štatutárnym orgánom. Riaditeľa vyššej vojenskej správy vymenúva a odvoláva na návrh vedúceho služobného úradu ministerstva minister obrany Slovenskej republiky (ďalej len „minister obrany“).

§ 14

Vyššia vojenská správa vo svojom územnom obvode na úseku obrany štátu

- a) riadi, kontroluje a koordinuje činnosť územných vojenských správ,
- b) spolupracuje s ministerstvami, ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy a ďalšími orgánmi štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, orgánmi miestnej štátnej správy, obcami, vyššími územnými celkami, právnickými osobami, fyzickými osobami oprávnenými na podnikanie a fyzickými osobami pri plnení úloh obrany štátu,
- c) podieľa sa v súčinnosti s krajskými úradmi na kontrole plnenia úloh potrebných na obranu štátu, ktoré vykonávajú okresné úrady,
- d) koordinuje spoluprácu územných vojenských správ s ministerstvami, ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy a ďalšími orgánmi štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, orgánmi miestnej štátnej správy, obcami, vyššími územnými celkami, právnickými osobami, fyzickými osobami oprávnenými na podnikanie a fyzickými osobami pri plnení úloh potrebných na obranu štátu,
- e) koordinuje a podieľa sa na zabezpečovaní mobilizácie ozbrojených síl,⁸⁾
- f) podieľa sa na plnení opatrení pri príprave obrany štátu,
- g) vykonáva v druhom stupni štátnu správu na úseku obrany vo veciach, v ktorých v prvom stupni konajú územné vojenské správy.

Územné vojenské správy

§ 15

(1) Zriaďujú sa územné vojenské správy.

(2) Územné vojenské správy sú právnické osoby. Vykonávajú v prvom stupni štátnu správu na úseku obrany štátu v rozsahu pôsobnosti ustanovenej týmto zákonom vo svojich územných obvodoch.

(3) Funkciu zriaďovateľa vo vzťahu k územným vojenským správam plní vyššia vojenská správa.

(4) Územné vojenské správy sú rozpočtové organizá-

cie. Svojimi príjmami a výdavkami sú zapojené na rozpočet vyššej vojenskej správy.

(5) Územné vojenské správy riadia riaditelia, ktorí sú ich štatutárnymi orgánmi. Riaditeľov územných vojenských správ vymenúva a odvoláva minister obrany na návrh riaditeľa vyššej vojenskej správy.

(6) Územným obvodom územnej vojenskej správy je okres.¹³⁾

§ 16

Územná vojenská správa na úseku obrany štátu

- a) vedie vojenskú evidenciu občanov podliehajúcich brannej povinnosti,¹⁴⁾ povoláva občanov na výkon povinnej vojenskej služby,¹⁴⁾ pripravuje, zabezpečuje a vykonáva mobilizáciu ozbrojených síl,⁸⁾
- b) vedie evidenciu občanov, ktorí sú povinní nastúpiť na výkon inej služby namiesto povinnej vojenskej služby, a občanov, ktorí ju vykonávajú,¹⁵⁾
- c) vykonáva v spolupráci s okresným úradom a obcou výber nehnuteľností a vecných prostriedkov potrebných na obranu štátu a vedie ich evidenciu,
- d) vedie na základe podkladov obcí evidenciu právnických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a fyzických osôb, ktorým sa môže v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ uložiť povinnosť poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie; návrhy na uloženie tejto povinnosti predkladá okresnému úradu,
- e) rozhoduje o oslobodení vojakov základnej služby, náhradnej služby alebo zdokonaľovacej služby, odvedenca alebo vojaka, ktorému bol výkon základnej služby alebo náhradnej služby prerušený, vojaka v zálohe a ženy, ktorá dobrovoľne prevzala brannú povinnosť a vedie ich evidenciu,
- f) predkladá podklady na rozhodnutie okresného úradu o uložení povinnosti poskytnúť vecné prostriedky potrebné v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ na plnenie úloh potrebných na obranu štátu právnickými osobami, fyzickými osobami oprávnenými na podnikanie a fyzickými osobami,
- g) spolupracuje
 1. s ministerstvami, ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy a ďalšími orgánmi štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, orgánmi miestnej štátnej správy, obcami, vyššími územnými celkami, právnickými osobami, fyzickými osobami oprávnenými na podnikanie a fyzickými osobami pri plnení úloh podľa tohto zákona,
 2. s okresným úradom pri výkone kontroly plnenia úloh podľa tohto zákona a pri usmerňovaní obcí pri plnení úloh potrebných na obranu štátu.

¹³⁾ § 9 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

¹⁴⁾ § 32 a 14 zákona č. 320/2002 Z. z. o brannej povinnosti.

¹⁵⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z. z. o ci vilnej službe a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákona Slovenskej národnej rady č. 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

T R E T I A Č A S Ť
PRÁVA A POVINNOSTI PRÁVNICKÝCH OSÔB,
FYZICKÝCH OSÔB OPRÁVNENÝCH
NA PODNIKANIE A FYZICKÝCH OSÔB

§ 17

Práva právnických osôb, fyzických osôb oprávnených
na podnikanie a fyzických osôb

(1) Právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a fyzické osoby sú povinné plniť úlohy na úseku obrany štátu v rozsahu určenom okresným úradom na základe požiadaviek územnej vojenskej správy.

(2) Právnické osoby a fyzické osoby oprávnené na podnikanie sú na úseku obrany štátu oprávnené

- a) upravovať pracovnoprávne vzťahy alebo obdobné pracovné vzťahy svojich zamestnancov a štátnozamestnanecké vzťahy, ktoré im vyplývajú z uloženej pracovnej povinnosti na zabezpečenie obrany štátu v súlade s rozhodnutím okresného úradu,
- b) písomne žiadať okresný úrad o oslobodenie svojich zamestnancov od uloženej pracovnej povinnosti,
- c) uplatňovať náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva alebo užívacieho práva, poskytnutie ubytovania alebo vecného prostriedku, plnenie pracovnej povinnosti a za plnenie úloh prípravy obrannej infraštruktúry v čase vojny alebo vojnového stavu.⁷⁾

§ 18

Povinnosti právnických osôb, fyzických osôb
oprávnených na podnikanie
a fyzických osôb

(1) Právnické osoby a fyzické osoby oprávnené na podnikanie sú na úseku obrany štátu povinné

- a) plniť úlohy spojené s prípravou a so zabezpečovaním obrannej infraštruktúry,
- b) spracúvať plány ochrany stavieb a budov, ktorých ochranu alebo obranu im určila vláda podľa § 6 písm. f),
- c) umožniť orgánom uvedeným v § 10 a 16 vykonanie kontroly svojej pripravenosti na plnenie úloh potrebných na obranu štátu a zúčastniť sa na tejto kontrole,
- d) poskytnúť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie, a poskytnúť vecné prostriedky na plnenie úloh obrany štátu uložené okresným úradom,
- e) zabezpečovať uskladňovanie, doplňovanie a ochraňovanie majetku štátu určeného na plnenie úloh potrebných na obranu štátu podľa osobitného predpisu.¹⁰⁾

(2) Fyzické osoby sú na úseku obrany štátu povinné a) plniť pracovnú povinnosť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ uloženú okresným úradom,

- b) poskytnúť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru

a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie, a poskytnúť vecné prostriedky na plnenie úloh obrany štátu uložené okresným úradom, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 19

Pracovná povinnosť

(1) Pracovná povinnosť je povinnosť fyzickej osoby, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, vykonávať určené práce v rozsahu potrebnom na zabezpečenie obrany štátu podľa tohto zákona.

(2) Pracovnú povinnosť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ možno podľa tohto zákona uložiť fyzickej osobe, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky; pracovnú povinnosť ukladá okresný úrad príslušný podľa miesta trvalého pobytu fyzickej osoby rozhodnutím, pričom prihliada na jej zdravotný stav a kvalifikačné predpoklady.

(3) Fyzická osoba, ktorej bola uložená pracovná povinnosť a ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, alebo v štátnozamestnaneckom vzťahu, ak nie je povoláná na výkon povinnej vojenskej služby alebo inej služby namiesto povinnej vojenskej služby, je povinná zotrvať v doterajšom pracovnoprávnom vzťahu alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, alebo v štátnozamestnaneckom vzťahu, ak jej zamestnávateľ plní úlohy hospodárskej mobilizácie a takáto fyzická osoba je určená na plnenie úloh hospodárskej mobilizácie; inak je povinná vykonávať iný ako dohodnutý druh práce alebo na inom mieste, alebo u iného zamestnávateľa.

(4) Pracovnú povinnosť v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ nemožno uložiť

- a) fyzickej osobe so zmenenou pracovnou schopnosťou a osobe so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažkým zdravotným postihnutím,
- b) fyzickej osobe mladšej ako 18 rokov a staršej ako 65 rokov,
- c) tehotnej žene a žene do konca tretieho mesiaca po pôrode, ak sa dieťa narodilo mŕtve, zomrelo alebo žena sa oň nestará,
- d) žene alebo osamelému mužovi, ktorý sa trvalo stará o dieťa mladšie ako 15 rokov,
- e) žene alebo osamelému mužovi, ktorý sa trvalo stará o dieťa staršie ako 15 rokov, ktoré má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav alebo je dlhodobu ťažko zdravotne postihnuté a vyžaduje mimoriadnu starostlivosť,
- f) žene alebo mužovi, ktorý sa osobne celodenne a riadne stará o fyzickú osobu, ktorá je prevažne alebo úplne bezvládna alebo je staršia ako 70 rokov a nemôže zabezpečiť starostlivosť o túto osobu jej umiestnením do zariadenia sociálnych služieb,
- g) fyzickej osobe vykonávajúcej profesionálnu službu, povinnú vojenskú službu alebo inú službu namiesto povinnej vojenskej služby a občianovi, ktorý dobrovoľne prevzal brannú povinnosť,¹⁶⁾
- h) fyzickej osobe oslobodenej od výkonu mimoriadnej služby podľa osobitného predpisu.¹⁷⁾

(5) Osoba uvedená v odseku 4 písm. a) a c) a fyzická osoba mladšia ako 18 rokov nemôžu dobrovoľne prevziať pracovnú povinnosť.

§ 20

Povinnosť poskytnúť ubytovanie

(1) Povinnosť poskytnúť ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie, možno podľa osobitného predpisu⁷⁾ v čase vojny alebo vojnového stavu uložiť právnickým osobám, fyzickým osobám oprávneným na podnikanie a fyzickým osobám, ktoré majú k stavbe alebo budove vlastnícke právo, právo správy, sú ich oprávnenými držiteľmi alebo k nim majú iné obdobné užívacie práva, pričom tieto nehnuteľnosti sú nevyhnutne potrebné a vhodné na dočasné ubytovanie a boli na tento účel určené rozhodnutím okresného úradu podľa § 10 ods. 1 písm. h), v ktorého obvode sa nehnuteľnosť nachádza.

(2) Stavby alebo budovy vhodné na ubytovanie osôb podľa odseku 1 sú stavby a budovy

- a) hygienicky a technicky spôsobilé na ubytovanie osôb,
- b) dočasne neobývané,
- c) kapacitne vyhovujúce na ubytovanie osôb.

§ 21

Povinnosť poskytnúť vecné prostriedky

(1) Vecným prostriedkom je hnutelná vec, ktorá môže byť použitá na obranu štátu.

(2) Povinnosť poskytnúť vecné prostriedky v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ na plnenie úloh obrany štátu podľa tohto zákona sa vzťahuje na právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a fyzické osoby, ktoré majú k vecným prostriedkom vlastnícke právo, právo správy, sú ich oprávnenými držiteľmi alebo k nim majú iné obdobné užívacie práva (ďalej len „oprávnená osoba“). Vecné prostriedky, ktoré boli rozhodnutím okresného úradu určené na plnenie úloh obrany štátu, nemožno postihnúť exekúciou ani výkonom rozhodnutia.

(3) Povinnosť poskytnúť vecné prostriedky v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ nemožno uložiť

- a) ozbrojeným silám,
- b) ozbrojeným zborom,
- c) Hasičskému a záchrannému zboru a záchranným službám,
- d) ministerstvám, ostatným ústredným orgánom štátnej správy a ďalším orgánom štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou a orgánom miestnej štátnej správy,
- e) obciam a vyšším územným celkom,

- f) zamestnávateľovi, ktorý plní úlohy hospodárskej mobilizácie,
- g) civilnej ochrane,
- h) Národnej banke Slovenska,
- i) fyzickým osobám so zmenenou pracovnou schopnosťou a osobám so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažkým zdravotným postihnutím,
- j) fyzickým osobám, ak by ich poskytnutím bola ohrozená ich výživa alebo ak by bolo ohrozené plnenie ich vyživovacej povinnosti.

§ 22

Vrátenie poskytnutých vecných prostriedkov

Poskytnuté vecné prostriedky sa bezprostredne po zániku dôvodov, pre ktoré boli poskytnuté, vráti oprávnenej osobe; o vrátení rozhoduje okresný úrad, ktorý o povinnosti ich poskytnúť rozhodol podľa § 10 ods. 1 písm. i).

Š T V R T Á Č A S Ť VYVLASTŇOVANIE

§ 23

Vyvlastňovanie vo verejnom záujme na účely obrany

(1) Na účely obrany štátu podľa tohto zákona možno v čase vojny alebo vojnového stavu vo verejnom záujme vyvlastniť nehnuteľnosti.

(2) Vyvlastniť nehnuteľnosti podľa odseku 1 možno len vtedy, ak účel vyvlastnenia podľa tohto zákona nemožno dosiahnuť núteným obmedzením vlastníckeho práva; na nútené obmedzenie vlastníckeho práva sa primerane vzťahujú ustanovenia o vyvlastnení.

(3) Návrh na vyvlastnenie podľa odseku 1 môže podať ministerstvo.

(4) Návrh na vyvlastnenie podáva ministerstvo na okresnom úrade, v ktorého obvode sa nachádza vyvlastňovaná nehnuteľnosť (ďalej len „príslušný okresný úrad“).

(5) Začatie vyvlastňovacieho konania sa zapisuje na žiadosť ministerstva do katastra nehnuteľností.¹⁶⁾

(6) Vyvlastnenie na účely obrany štátu možno uskutočniť iba v nevyhnutnej miere a za primeranú náhradu.

(7) Návrh na vyvlastnenie obsahuje

- a) označenie vyvlastňovaného pozemku alebo stavby, alebo ich častí podľa údajov katastra nehnuteľností,
- b) označenie účastníkov konania; ak ministerstvu nie je známe a v úradných evidenciách nezistí meno a adresu vlastníka alebo iného oprávneného užívateľa, pripojí o tom písomné vyhlásenie,

¹⁶⁾ § 4 zákona č. 320/2002 Z. z. o brannej povinnosti.

¹⁷⁾ § 31 zákona č. 320/2002 Z. z. o brannej povinnosti.

¹⁸⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

- c) navrhovaný rozsah a odôvodnenie požiadavky s uvedením účelu, na ktorý sa vyvlastnenie navrhuje,
- d) návrh náhrady a dôkaz o tom, že pokus o získanie vlastníckeho práva k pozemku alebo k stavbe dohodou bol bezvýsledný,
- e) geometrický plán znázorňujúci rozsah navrhnutého vyvlastnenia, ak ide o časti pozemkov; ak v čase podania nemožno vyhotoviť geometrický plán, nahradí ho odborné vyhotovený náčrt,
- f) výpis z katastra nehnuteľností.

(8) Príslušný okresný úrad bezodkladne upovedomí o došlom návrhu na vyvlastnenie vlastníka nehnuteľnosti, prípadne nájomcu alebo držiteľa nehnuteľnosti a vyzve ho, aby sa do ôsmich dní od doručenia návrhu na vyvlastnenie vyjadril, či je ochotný nehnuteľnosť, vecné právo alebo výkon práva postúpiť dohodou a za akých podmienok. Ak prejaví vyzvaná osoba v uvedenej lehote ochotu dohodu uzavrieť, príslušný okresný úrad určí primeranú lehotu na jej dojednanie.

(9) Ak sa vyzvaná osoba v osemdňovej lehote nevyjadrí alebo vyhlási, že nie je ochotná uzavrieť dohodu, prípadne odmietne akékoľvek jednanie, alebo ak nedôjde v lehote určenej príslušným okresným úradom k dojednaniu dohody medzi ministerstvom a vyzvanou osobou, prípadne ak nemožno zistiť skutočného vlastníka alebo iného oprávneného užívateľa uvedeného v odseku 7, príslušný okresný úrad na úradne určenom mieste oznámi, aby sa prípadné námietky a oznámenia proti vyvlastňovaciemu konaniu oznámili príslušnému okresnému úradu do 15 dní odo dňa uverejnenia oznámenia. Na námietky, ktoré sa neoznámili do lehoty určenej príslušným okresným úradom, nemožno prihliadať.

(10) Ak sa prejednávajú námietky alebo sa vykoná miestne vyšetrovanie bez toho, že došlo k dohode, vydá príslušný okresný úrad rozhodnutie o vyvlastnení a určí náhradu za vyvlastnenie ku dňu prevzatia nehnuteľnosti podľa osobitného predpisu.¹⁹⁾

(11) Rozhodnutie o vyvlastnení obsahuje

- a) označenie vyvlastňovaných nehnuteľností podľa údajov katastra nehnuteľností,
- b) označenie ministerstva,
- c) meno vlastníka alebo inej oprávnenej osoby, proti ktorej smeruje vyvlastnenie, ak sa zistilo,
- d) dôvody vyvlastnenia,
- e) lehotu, do ktorej je ministerstvo povinné začať s užívaním vyvlastnenej nehnuteľnosti alebo práva,
- f) určenie výšky náhrady za vyvlastnenie,
- g) predkupné právo vlastníka alebo inej oprávnenej osoby, ktoré na účely tohto ustanovenia je predmetom dedenia,
- h) výrok, odôvodnenie a poučenie, dátum vydania, číslo spisu, orgán, ktorý rozhodnutie vydal, a odtlačok pečiatky so štátnym znakom.²⁰⁾

(12) Rozhodnutie o vyvlastnení sa zapisuje do katas-

tra nehnuteľností záznamom predkupného práva podľa odseku 11 písm. g).

§ 24

Osobitné ustanovenie

Vyznačenie vyvlastnených nehnuteľností slúžiacich v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ na účely obrany štátu v mapách veľkých mierok sa vykonáva po dohode s ministerstvom.

P I A T A Č A S Ť

PLÁNOVANIE OBRANY ŠTÁTU

§ 25

Obranné plánovanie

(1) Obranné plánovanie je súhrn činností, ktorých prostredníctvom príslušné štátne orgány vytvárajú krátkodobé, strednodobé a dlhodobé plány zabezpečenia úloh obrany štátu a určujú povinnosti subjektom zabezpečujúcim plnenie týchto úloh.

(2) Obranné plánovanie podľa tohto zákona je súčasťou procesu plánovania, ktorého prostredníctvom štát realizuje svoju riadiacu a koordinačnú funkciu pri vytváraní, udržiavaní a používaní nevyhnutných obranných kapacít na zabezpečenie obrany štátu; tvorí ho strategické, programové a operačné plánovanie.

(3) Súčasťou strategického plánovania je vyhodnocovanie bezpečnostného prostredia, definujú sa možné ohrozenia a pripravujú sa opatrenia na ich odvrátenie; ustanovuje sa prijateľná miera rizika a určuje sa postup na dosiahnutie nevyhnutného stupňa obranyschopnosti štátu. Strategické plánovanie má dlhodobý charakter s výhľadom na 10 až 15 rokov.

(4) Programové plánovanie je zamerané na vytvorenie strednodobých plánov s prihliadnutím na dostupné zdroje na základe súčasného a budúceho stavu obranyschopnosti štátu; jeho súčasťou je tvorba a plánovanie rozpočtových prostriedkov potrebných na obranu štátu. Programové plánovanie je dvojročný plánovací proces s výhľadom na šesť rokov.

(5) Operačné plánovanie je zamerané na vytvorenie plánov použitia dostupných síl a prostriedkov štátu na jeho obranu.

(6) Za prípravu obranného plánovania a za plnenie opatrení, ktorými sa určuje nevyhnutný stupeň obranyschopnosti štátu, zodpovedajú v rozsahu svojej pôsobnosti ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy, ďalšie orgány štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, orgány miestnej štátnej správy, obce a vyššie územné celky; koordináciu prípravy obranného plánovania vykonáva ministerstvo.

(7) Podrobnosti o obrannom plánovaní ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá minister-

¹⁹⁾ Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 465/1991 Zb. o cenách stavieb, pozemkov, trvalých porastov, úhradách za zriadenie práva osobného užívania pozemkov a náhradách za dočasné užívanie pozemkov v znení neskorších predpisov.

²⁰⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 63/1993 Z. z. o štátnych symboloch Slovenskej republiky a ich používaní v znení neskorších predpisov.

stvo po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky a Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky.

§ 26

Obranná infraštruktúra

(1) Obrannú infraštruktúru tvorí súhrn pozemkov, stavieb, budov a zariadení, telekomunikačných, komunikačných a dopravných systémov, ktoré slúžia v čase vojny alebo vojnového stavu ⁷⁾ na zabezpečenie obrany štátu.

(2) Riadenie cestnej premávky pri plnení úloh obrany štátu podľa tohto zákona sa vykonáva podľa osobitného predpisu.²¹⁾

(3) Príprava a rozvoj obrannej infraštruktúry podľa tohto zákona sú zabezpečované podľa potrieb obrany štátu na základe plánu, ktorý vypracúva ministerstvo v súčinnosti s inými ministerstvami, ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy a ďalšími orgánmi štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, orgánmi miestnej štátnej správy, obcami a vyššími územnými celkami.

§ 27

Objekty osobitnej dôležitosti alebo ďalšie dôležité objekty na obranu štátu

(1) Stavby a budovy, ktoré majú rozhodujúci význam pri zabezpečovaní obrany štátu, sa zaraďujú z vojenského, politického a hospodárskeho hľadiska do kategórie objektov osobitnej dôležitosti alebo do kategórie ďalších dôležitých objektov na obranu štátu.

- (2) Za objekty osobitnej dôležitosti sa považujú
- a) jadrové elektrárne a objekty súvisiace s ich prevádzkou,
 - b) vodohospodárske diela určené ústredným orgánom štátnej správy,
 - c) veľkokapacitné sklady pohonných hmôt a mazív, v ktorých sú uložené štátne hmotné rezervy, a ostatné sklady, ktorých kapacita je väčšia ako 50 000 m³,
 - d) telekomunikačné a rádiokomunikačné objekty celoštátneho významu,
 - e) iné objekty, o ktorých zaradení do tejto kategórie rozhodne vláda podľa § 6 písm. f).

- (3) Za ďalšie dôležité objekty sa považujú najmä
- a) sklady pohonných hmôt a mazív, ak nie sú objektom osobitnej dôležitosti podľa odseku 2 písm. c),
 - b) podniky alebo ich časti, ktorých program výroby a kapacita výroby sú nevyhnutné na zabezpečenie riadneho chodu hlavných odvetví hospodárstva Slovenskej republiky alebo na zabezpečenie životných potrieb obyvateľstva,
 - c) iné objekty, o ktorých zaradení do tejto kategórie rozhodne vláda podľa § 6 písm. f).

(4) Návrhy ministerstiev, ostatných ústredných or-

gánov štátnej správy a ďalších orgánov štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou na zaradenie stavieb a budov do kategórie objektov osobitnej dôležitosti a do kategórie ďalších dôležitých objektov na obranu štátu podľa odsekov 1 až 3 alebo ich vyradenie posudzuje ministerstvo a predkladá ich vláde.

Š I E S T A Č A S Ť USTANOVENIA O NÁHRADÁCH

§ 28

Náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva alebo užívacieho práva, za poskytnutie vecného prostriedku a splnenie pracovnej povinnosti

(1) Za obmedzenie vlastníckeho práva alebo užívacieho práva, za poskytnutie vecného prostriedku, splnenie pracovnej povinnosti a za splnenie úloh prípravy obrannej infraštruktúry patrí právnickej osobe, fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie a fyzickej osobe peňažná náhrada. Peňažnú náhradu je povinný poskytnúť príslušný okresný úrad, ktorý o obmedzení práva alebo uložení povinnosti rozhodol. Peňažná náhrada je splatná do šiestich mesiacov od uzavretia mieru alebo od skončenia vojnového stavu.

(2) Ak dôjde k nútenému obmedzeniu výkonu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, poskytne sa jej vlastníčkovi náhrada vo výške zodpovedajúcej miere obmedzenia jeho práv.

(3) Za splnenú pracovnú povinnosť, ak nemožno určiť náhradu dohodou, ustanoví sa náhrada vo výške, ktorá zodpovedá obvyklej odmene za rovnakú alebo porovnateľnú prácu.

(4) Pri ustanovení náhrady za poskytnutie vecného prostriedku sa vychádza z výšky ceny poskytnutého vecného prostriedku, ktorú mal v čase poskytnutia; ak náhradu za jeho poskytnutie nemožno takto ustanoviť, vychádza sa z ceny rovnakého alebo porovnateľného vecného prostriedku.

§ 29

Náhrada škody

(1) Štát zodpovedá za škodu spôsobenú právnickým osobám, fyzickým osobám oprávneným na podnikanie a fyzickým osobám (ďalej len „poškodený“), ktorá mu vznikla pri plnení úloh podľa tohto zákona. Tejto zodpovednosti sa štát môže zbaviť len vtedy, ak preukáže, že si poškodený spôsobil škodu sám.

(2) Náhradu škody podľa odseku 1 poskytuje štát v peniazoch prostredníctvom príslušného okresného úradu, ktorý o obmedzení práva alebo o uložení povinnosti rozhodol.

(3) Nárok na náhradu škody s uvedením dôvodov uplatňuje poškodený na príslušnom okresnom úrade do šiestich mesiacov od uzavretia mieru alebo od skončenia vojnového stavu.

²¹⁾ § 61 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/ 19 96 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov.

(4) V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže príslušný okresný úrad na základe písomnej žiadosti poškodeného priznať náhradu škody aj po uplynutí šesťmesačnej lehoty podľa odseku 3.

§ 30

Spoločné ustanovenie o náhradách

Na náhradu podľa § 28 a na náhradu škody podľa § 29 sa vzťahujú osobitné predpisy,²²⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 31

Vojnová škoda

(1) Vojnová škoda je ujma na zdraví fyzickej osoby alebo škoda na veci, ktorá bola spôsobená zahraničnými ozbrojenými silami vrátane spojeneckých ozbrojených síl alebo vlastnými ozbrojenými silami vo vojnovom stave alebo v priamej súvislosti s ním, alebo v čase vojny alebo v priamej súvislosti s ňou.

(2) Za vojnovú škodu zodpovedá štát.

(3) O vojrovej škode rozhoduje súd podľa osobitného predpisu.²³⁾

S I E D M A Č A S Ť

ZODPOVEDNOSŤ ZA PORUŠENIE POVINNOSTÍ

Správne delikty

§ 32

Príslušný okresný úrad môže uložiť pokutu do výšky 300 000 Sk právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá

- nesplní úlohy spojené s prípravou a so zabezpečením obrannej infraštruktúry podľa rozhodnutia príslušného okresného úradu podľa § 18 ods. 1 písm. a),
- nespracuje plány ochrany alebo obrany stavieb a budov alebo nezabezpečí ich ochranu alebo obranu podľa § 18 ods. 1 písm. b),
- neumožní orgánom uvedeným v § 10 a 16 vykonať kontrolu svojej pripravenosti na plnenie úloh v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ pre potreby obrany štátu a nezúčastní sa na tejto kontrole podľa § 18 ods. 1 písm. c),
- neposkytne v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ ubytovanie príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a osobám, ktoré plnia úlohy hospodárskej mobilizácie, alebo neposkytne vecné prostriedky na plnenie úloh obrany štátu na základe rozhodnutia okresného úradu podľa § 18 ods. 1 písm. d),
- nezabezpečí uskladňovanie, doplňovanie a ochraňovanie majetku štátu určeného na plnenie úloh potrebných na obranu štátu v čase vojny alebo vojnového stavu⁷⁾ podľa § 18 ods. 1 písm. e).

§ 33

(1) Pokutu právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie uloží príslušný okresný úrad do jedného roka odo dňa, keď sa o porušení alebo nesplnení povinnosti podľa § 32 dozvedel, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu alebo nesplneniu tejto povinnosti došlo.

(2) Pri ukladaní pokuty sa prihliada najmä na závažnosť porušenia alebo nesplnenia povinnosti podľa § 32, na čas trvania protiprávneho konania, na mieru zavinenia a na okolnosti, za ktorých bola takáto povinnosť porušená alebo nesplnená.

(3) Príslušný okresný úrad môže v rozhodnutí o uložení pokuty povinnému súčasne uložiť, aby vykonal opatrenia na nápravu protiprávneho stavu, za ktorého spôsobenie mu bola pokuta uložená. Na vykonanie týchto opatrení mu zároveň určí primeranú lehotu. Ak povinný v určenej lehote tieto opatrenia nevykoná, môže mu príslušný okresný úrad uložiť ďalšiu pokutu až do výšky 1 000 000 Sk.

(4) Pokuta je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola uložená.

(5) Výnosy z pokút uložených za správne delikty sú príjmom štátneho rozpočtu.

(6) Na prejednávanie správnych deliktov podľa tohto zákona v prvom stupni je príslušný okresný úrad podľa sídla právnickej osoby alebo miesta trvalého pobytu fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie.

Ô S M A Č A S Ť

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 34

Spoločné ustanovenia

Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní,²⁴⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 35

Prechodné ustanovenie

(1) Konania okresných vojenských správ a úradov vojenských správ, ktoré sa začali pred 1. marcom 2002 a do nadobudnutia účinnosti zákona sa neskončili, dokončia územné vojenské správy a vyššie vojenské správy zriadené podľa tohto zákona; v začatých konaniach sa pokračuje podľa tohto zákona, ak je to pre účastníka konania výhodnejšie, podľa osobitného predpisu.

(2) Práva a povinnosti vyplývajúce z pracovno-právnych vzťahov a obdobných pracovných vzťahov zamestnancov Úradu vojenskej správy so sídlom v Bratislave prechádzajú na Vyššiu vojenskú správu

²²⁾ Napríklad Zákonník práce, Občiansky zákonník.

²³⁾ Občiansky zákonník.

²⁴⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

Bratislava, Úradu vojenskej správy so sídlom v Banskej Bystrici prechádzajú na Vyššiu vojenskú správu Banská Bystrica a Úradu vojenskej správy so sídlom v Košiciach prechádzajú na Vyššiu vojenskú správu Košice. Práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov a obdobných pracovných vzťahov zamestnancov doterajšej okresnej vojenskej správy prechádzajú na územnú vojenskú správu, ktorej územným obvodom bude územný obvod okresnej vojenskej správy.

(3) Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „úrad vojenskej správy“ alebo „okresná vojenská správa“, rozumie sa tým „vyššia vojenská správa“ a „územná vojenská správa“.

§ 36

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. zákon č. 40/ 1961 Zb. o obrane Československej socialistickej republiky v znení zákona č. 101/ 1964 Zb., zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 17/ 1976 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/ 1994 Z. z.,
2. vládne nariadenie č. 41/ 1961 Zb. o ubytovaní ozbrojených síl,
3. vládne nariadenie č. 42/ 1961 Zb. o vyvlastnení pre účely obrany v znení vládneho nariadenia č. 44/ 1963 Zb.

§ 37

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2002.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.